

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

813

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *het landgebonden aanbod van kansspelen* (ingezonden 28 november 2024).

Antwoord van Staatssecretaris **Struycken** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Staatssecretaris van Financiën (ontvangen 13 december 2024).

Vraag 1

Wat is uw visie op het huidige aanbod van landgebonden kansspelen? Functioneert dat volgens u goed of zijn er zorgen over? Zo ja, welke?

Antwoord 1

De landgebonden kansspelmarkt bestaat uit het landgebonden aanbod van Holland Casino, het monopolie voor weddenschappen op de draf- en rensport, speelautomatenhallen, horeca-automaten, loterijen, landgebonden sportweddenschappen (Toto) en krasloten. Er zijn geen signalen dat er problemen zijn als het gaat om de beheersbaarheid van de risico's op verslaving of andere zorgen ten aanzien van deelnemers aan deze kansspelen. Op het niveau van een aantal aanbieders bestaan wel financiële uitdagingen die zijn ontstaan naar aanleiding van het rookverbod en de sluitingen door Covid-19, welke zullen worden versterkt door de te verwachten gevolgen van de verhoging van de kansspelbelasting. Zo heeft een grote aanbieder van speelautomatenhallen op 4 december jongstleden aangekondigd 23 van de 87 vestigingen te zullen sluiten in verband met de financiële situatie. Ik zal samen met de Staatssecretaris van Fiscaliteit en Belastingdienst de gevolgen van de verhoging van de kansspelbelasting monitoren, zoals ook aangegeven in de brief van 17 september 2024 waarin het onderzoeksrapport van het onderzoeksbureau Atlas research, «Raise or fold, Verhoging van de kansspelbelasting en de impact op de publieke belangen» aan uw Kamer is aangeboden.¹

¹ Halbersma, R., Poort, J., & Burema, F. (2024). Raise or fold? Verhoging van de kansspelbelasting en de impact op de publieke belangen. Atlas Research (bijlage bij Kamerstukken II 2024/25, 24 557, nr. 242).

Vraag 2

Bent u het eens met de constatering dat online kansspelen veel risicovoller zijn dan de vormen waar op een fysieke locatie wordt gegokt? Klopt het volgens u dat de risico's van het spelen van kansspelen bij fysieke spelvormen beter beheerst kunnen worden dan bij online gokken?

Antwoord 2

In de huidige wet- en regelgeving wordt onderscheid gemaakt in de mate van risico's. Zo mag voor risicovolle kansspelen maar beperkt reclame worden gemaakt en geldt er een zorgplicht voor aanbieders voor online kansspelen. Dit onderscheid is onder meer gebaseerd op een onderzoek in opdracht van de Kansspelautoriteit naar verslavingsgevoeligheid van kansspelproducten. Daaruit blijkt dat met name kansspelautomaten, maar ook casinospelen, krasloten en sportweddenschappen over het hoogste risicopotentieel beschikken onder het landgebonden kanspelaanbod.² Hoewel het onderzoek is uitgevoerd vóór de opening van de online kansspelmarkt in 2021, vergelijkt het rapport ook de risico's van landgebonden varianten en online varianten. Hieruit blijkt dat de mogelijkheid om via internet deel te nemen aan kansspelen op meerdere dimensies van invloed is op het risicopotentieel van het product, waarbij het risicopotentieel bij online kansspelen hoger is dan dezelfde spelsoort bij fysieke kansspelen. De kansspelen die gespeeld worden op kansspelautomaten, casinospelen en sportweddenschappen worden ook online aangeboden. Het risico is daar dus groter dan bij dezelfde kansspelen die landgebonden aangeboden worden. Bij landgebonden kansspelen is er daarnaast fysiek persoonlijk contact, waardoor de zorgplicht op dit punt mogelijk effectiever uitgevoerd kan worden. Ook gelden er voor speelautomaten in speelautomatenhallen en in de horeca onder meer inworplimieten.

Vraag 3

Waar de evaluatie van de wet kansspelen op afstand concludeert dat de stevige concurrentie met meerdere vergunninghouders onwenselijke financiële prikkels geeft in het online gokken, deelt u de mening dat juist het ontbreken van concurrentie en financiële prikkels de goede resultaten van de landgebonden gokmarkt zou kunnen verklaren, en dat enige vorm van liberalisering en het toestaan van concurrentie juist niet in de rede ligt?

Antwoord 3

In de landgebonden kansspelmarkt is er naast (staats)monopolies op tafelspelen en de staatsloterij en lotto ook sprake van open markten bij speelautomatenhallen en goede doelen loterijen. Zoals ik al aangaf in mijn beantwoording van vraag 1, zijn er wat betreft de landgebonden kansspelmarkt geen signalen dat er problemen zijn als het gaat om beheersbaarheid van de risico's op verslaving of andere zorgen ten aanzien van de deelnemers aan deze kansspelen. De huidige invulling van het kansspelbeleid is gebaseerd op de visie op kansspelen uit 2011. Uiterlijk in maart 2025 stuur ik uw Kamer mijn visie op de toekomstige ontwikkeling en doelstellingen van het kansspelbeleid toe. Daarin zal ik ook overwegingen ten aanzien van concurrentie in de markt meenemen.

Vraag 4 en 6

Herkent u ook dat het aandeelhouderschap van Holland Casino en het ontbreken van concurrentie en de absolute drang tot winstmaximalisatie voordelen heeft voor het beheersen van de risico's die kansspelen met zich meebrengen?

Overweegt u op enigerlei wijze de liberalisering van het fysieke gokken of het beëindigen van de staatsdeelneming van Holland Casino? Zo ja, op grond waarvan?

Antwoord 4 en 6

Holland Casino is in staatshanden omdat het bijdraagt aan de doelstellingen van het Nederlandse kansspelbeleid, zijnde het tegengaan van kansspelverslaving, het beschermen van de consument en het tegengaan van kansspel-

---

² De Bruin, D.E. (november 2017) Assessment verslavingsgevoeligheid Nederlandse kanspelaanbod. CVO – Research & Consultancy

gerelateerde illegaliteit en criminaliteit. In de evaluatie van het staatsaandeelhouderschap in Holland Casino van mei 2023 wordt geconcludeerd dat wet- en regelgeving mogelijkheden biedt om deze publieke belangen te kunnen borgen. Hierdoor is in beginsel staatsaandeelhouderschap van Holland Casino niet noodzakelijk. Tegelijkertijd werd in de evaluatie geconcludeerd dat het aandeelhouderschap wel een bepaalde toegevoegde waarde vertegenwoordigt die verloren gaat mocht tot vervreemding over worden gegaan. Het aandeelhouderschap voorziet namelijk in een aandeelhouder die niet primair op winstmaximalisatie, maar op publieke belangen stuurt zoals het beheersen van de risico's die kansspelen met zich meebrengen. In de evaluatie werd tevens vastgesteld dat de toegevoegde waarde van het aandeelhouderschap niet zwaarwegend genoeg is dat een verdere verkenning naar andere toekomstopties bij voorbaat uitgesloten zou zijn.³

Zoals de Staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst ook in de beantwoording van de Kamervragen op 27 november 2024 met uw Kamer heeft gedeeld, is hij op dit moment met Holland Casino in gesprek over de impact van de voorgenomen verhoging van de kansspelbelasting.⁴ De verhoging van de kansspelbelasting zet de continuïteit van de onderneming mogelijk onder druk. In deze gesprekken gaat het over maatregelen die het herstel kunnen bevorderen en opties om de toekomstige uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. De Staatssecretaris Fiscaliteit en Belastingdienst streeft ernaar om uw Kamer voor de zomer van 2025 te informeren over de ontwikkelingen bij Holland Casino. Hierbij wordt er rekening gehouden met de uitkomsten van de evaluatie van de Wet kansspelen op afstand, de beleidsreactie daarop, en de beleidsvisie op kansspelen die ik voor het commissiedebat op 27 maart 2025 naar de Kamer zal sturen.

Vraag 5

Bent u van plan om bij de heroverweging van het kansspelbeleid een duidelijk onderscheid te blijven maken tussen online gokken en fysieke kansspelen?

Antwoord 5

Zoals aangegeven in de beantwoording van vraag 3, werk ik aan een hernieuwde visie op het kansspelbeleid, die ik uiterlijk in maart 2025 met uw Kamer zal delen. Daarin zal ik ook ingaan op de vraag waar ik nader onderscheid wil maken tussen verschillende kansspelen. Een belangrijk aspect daarbij is het risico op verslaving of andere kansspelgerelateerde schade dat van bepaalde soorten kansspelen uitgaat. Hierover is door uw Kamer ook een motie aangenomen van het lid Mutluer.⁵

Vraag 7

Als op enig moment het kansspelbeleid niet consistent zou blijken te zijn (zie de lopende rechtszaak hierover), deelt u dan de mening dat, mede gelet op de uiterst kritische evaluatie van het online gokken, het veel eerder in de rede ligt om aanpassingen te doen op de online gokmarkt dan op de al jarenlang stabiel functionerende landgebonden markt?

Antwoord 7

Ik wil niet nu al vooruitlopen op de uitkomst van uitspraken van de rechter. De vraag in hoeverre aanpassingen moeten worden gedaan naar aanleiding van rechtszaken zal ik beantwoorden op het moment dat er een definitieve uitspraak ligt. Zoals in het antwoord op vraag 5 aangegeven kom ik in de brief die ik voor het commissiedebat kansspelen op 27 maart 2025 naar de Kamer zal sturen terug op de wijze waarop ik tegen het kansspelbeleid aankijk en waar ik aanleiding zie tot wijzigingen. Daarbij hebben aanpassingen die betrekking hebben op de online kansspelmarkt mijn prioriteit.

³ Kamerstukken II 2022/23, 28 165, nr. 395, bijlage.

⁴ Kamerstukken II 2024/2025, nr. 2024Z12917

⁵ Kamerstukken II 2023/2024, 24 557, nr. 224

Vraag 8

Bent u bereid op alle mogelijke manieren te voorkomen dat er ook in het fysieke gokken een Las Vegas aan de Noordzee ontstaat met elkaar beconcurrerende aanbieders?

Antwoord 8

Het is mijn prioriteit om burgers te beschermen tegen de risico's van kansspelen. Deze prioriteit zal in de hernieuwde visie centraal staan, dus ook bij landgebonden aanbod.